

Protokoll

Svenska Missionskyrkans 143 årsmöte lördagen den 12 juni 2021

Sammanträdet genomfördes via Zoom.

Närvarande ledamöter:

Svenska Missionskyrkans styrelse: Ulf Hållmarker, Claes Jonsson, Mai-Britt Lundtoft, Pär Lewin Ronnås, Eva-Lena Gustavsson.

Övriga från Svenska Missionskyrkan: Bertil Svensson, Ingrid Eek.

Equmeniakyrkans kyrkostyrelse: Andreas Möller, Anna Kimming, Anneli Liljemark, Daniel Klemetz, Eva-Lena Gustavsson (tillika SMK och SB), Gunilla Hugosson, Johan Adolfsson (tillika MK), Johan Quist, Kerstin Torkelsson Enlund, Lars Gunther, Malin Lagerlöf, Torbjörn Jacobsson.

Metodistkyrkan i Sverige: Ingmar Ångman, Sven Holmström, Alf Englund, Solveig Höglund.

Svenska Baptistsamfundet: Sören Carlsvärd, Eva-Britt Blomé, Oskar Permvall, Gunvor Sharp.

Equmeniakyrkans kansli: Lasse Svensson, Karin Wiborn, Joakim Hagerius, Victoria Gejrot.

§ 1. Inledning

Tal av Kyrkostyrelsens ordförande Ulf Hållmarker om Gösta Stenström som avlidit 12 juni 2020 under sitt 90:e levnadsår. Därefter uppmärksammade generalsekreterare Bertil Svensson att det gått 50 år sedan Svenska Missionsförbundet startade mission i Ecuador.

Se texterna som bilaga i slutet av protokollet.

Årsmötet beslutade

att ta inledningen till protokollet.

§ 2. Val av presidium

På valberedningens förslag beslutade årsmötet

att utse Kerstin Torkelsson Enlund till ordförande och Ingrid Eek till sekreterare.

§ 3. Val av justeringspersoner

På valberedningens förslag beslutade årsmötet

att välja Anneli Liljemark och Johan Adolfsson till att justera årsmötets protokoll.

§ 4. Fastställande av föredragningslista och årsmötet stadgeenligt utlyst

Årsmötet beslutade

att fastställa föredragningslistan i enlighet med utsänt förslag,

att årsmötet var stadgeenligt utlyst.

§ 5. Årsberättelse och årsredovisning för verksamhetsperioden 2019-09-01 - 2020-12-31

Årsberättelsen och årsredovisningen för verksamhetsperioden 2019-09-01—2020-12-31 presenterades av Ulf Hållmarker, Claes Jonsson och Bertil Svensson, sidorna 5-7 i årsmöteshandlingarna och innehåller följande rubriker:

Kyrkostyrelsen

Ekonomi

Missionskyrkans arkiv

IME (Institute Médicale Evangélique)

Human Bridge (Olsfors och Ekenässjöns depåer)

Antalet missionsförsamlingar per 31 december 2020

Huvudmannaskap

Stiftelsen Frikyrkliga studenthemmet, Lund
Waldenströmska studenthemmet, uppsala
Stiftelsen C E Wikströms minne
Stiftelserna FACE i Ecuador och ASUdh i Kongo Brazzaville

Personal.

Årsredovisning sidorna 12-19 med noter i årsmöteshandlingarna. Årets resultat var 3 372 528 kr.

§ 6. Revisorernas berättelse

Ordförande hänvisade till revisionsberättelsen på sidorna 20-21 i årsmöteshandlingarna.

§ 7. Godkännande av årsberättelse och årsredovisning med resultat- och balansräkning för verksamhetsperioden 2019-09-01 – 2020-12-31

Årsmötet beslutade

att godkänna årsberättelse- och årsredovisning för verksamhetsperioden 2019-09-01 – 2020-12-31,
att fastställa resultat- och balansräkningen,
att fastställa bokslutsdispositioner enligt förslag.

§ 8. Frågan om ansvarsfrihet

Årsmötet beslutade om ansvarsfrihet för kyrkostyrelsen och generalsekreteraren.

Eva-Lena Gustavsson deltog inte i beslutet om ansvarsfrihet.

Ordförande Kerstin Torkelsson Enlund framförde ett tack till styrelsen för det arbete de genomfört under året och ser fram mot det kommande verksamhetsåret och överlämnandet 2022.

§ 9. Eventuella frågor inkomna från församlingar

Inga frågor hade inkommit.

§ 10. Val av ledamöter till styrelsen med tillträde i och med årsmötet

Valda för två år vid föregående årsmöte är Mai-Britt Lundtoft, Claes Jonsson, Pär Lewin Ronnås och Eva-Lena Gustavsson.

På valberedningens förslag beslutade årsmötet
att välja om Ulf Hållmarker för en period av två år.

§ 11. Val av missionsföreståndare i Svenska Missionskyrkan

I samtal med kyrkoledaren, Equmeniakyrkans presidium och representanter för bildarsamfunden har förslag uppkommit att utse missionsföreståndaren vid varje årsmöte.

Årsmötet beslutade därmed

att till missionsföreståndare förlänga förordnandet för pastor och missionär Bertil Svensson till och med årsmötet 2022.

§ 12. Verksamhetsplan och budget 2021-01-01 – 2021-12-31

Verksamhetsplan och budget för verksamhetsåret 2021 fastställdes vid årsmötet 2020.

De viktigaste frågorna under innevarande år är följande:

Svenska Missionskyrkans arkiv

Arbetet fortsätter med att genomföra kvarvarande uppgifter innan ett överlämnande kan ske till Equmeniakyrkan. En lista av kvarvarande arbetsuppgifter innebär bland annat följande: uppdatering och komplettering av samfundens bibliotekskataloger, genomgång av biblioteken, utrensning av dubletter med mera. Inventering av ljudband och annat audio-/video-material, ordnande och förteckning av diverse arkivrester för leverans till Riksarkivet. Närarkivet i Alvik behöver också ses över och gås igenom.

Därtill genomgång av föremålssamlingen och att göra föremålen användbara via förteckning och foto-grafering.

Bildprojektet behöver också fullföljas. Skanningen är huvudsakligen klar vad gäller svartvita bilder och album där dock en del ska kompletteras. Att överföra digital information till återsökningssystemet via internet återstår för cirka häften av de svartvita bilderna. Dessutom finns ett större antal diabilder som ännu ej skannats och förtecknats.

Ett överlämnandedokument bearbetas och slutförs förhoppningsvis inför årsmötet 2022. En första preliminär version presenterades i årsmöteshandlingarna, sidan 30-32, med följande huvudpunkter: Översikt över SMK:s historiska material, Länkar till SMK:s material hos olika institutioner som Riksarkivet m fl, Befintliga register och databaser, Biblar och sångböcker, Personrelaterat material, Föremål och tavlor samt SMK:s fotosamling.

Den gemensamma samverkansgruppen mellan bildarsamfunden och Equmeniakyrkan har ett antal uppgifter för att harmonisera ett överlämnande av allt till Equmeniakyrkans arkivcentrum i Bromma. I det uppdraget ligger också att färdigställa och finansiera entrén och eventuell hiss till arkivet.

IME, Kimpese (Kongo Kinshasa)

Den IME-grupp som finns i Sverige fortsätter att ge stöd åt den förändringsprocess som är nödvändig för att skapa en god funktion för det ekumeniska sjukhuset och dess utbildningsenheter. En viktig fråga är hur Equmeniakyrkan för framtiden ska relatera till IME och hur ansvar, styrelsemedverkan mm ska överföras från SMK till Equmeniakyrkan. All verksamhet och stöd till IME sker i samverkan mellan Equmeniakyrkans ledning, Equmeniakyrkans hälso- och sjukvårdsgrupp och Svenska Missionskyrkan.

Huvudmannaskap

Ekonomi

Fastställd budget 2021-01-01 – 2021-12-31

Intäkter	Belopp
Intäkter	0
Totala intäkter	0

Kostnader	Belopp
Administration och sekretariat	150
Arkiv	1 600
Ekonomi	200
Styrelsen	50
Avvecklingskostnader	100
Stöd till IME	600
Totala kostnader	2 700
Resultat	2 700
Ur avvecklingskostnader SMK	- 2 700
Kvarstående belopp	0

§ 13. Verksamhetsplan och budget 2022-01-01 – 2022-12-31

Svenska Missionskyrkans arkiv

Arbetet fortsätter med att ta fram den slutliga handlingen med uppgifter om vad SMK överlämnar till Equmeniakyrkan vad gäller arkivhandlingar, böcker inklusive biblar och hymnologi, tidskrifter, föremål, tavlor, bilder, album, filmer och depositioner. Därtill ska ett underlag finnas för de avtal som ska reglera övergången från SMK:s till Equmeniakyrkans arkiv och Riksarkivet och andra enheter där depositioner lämnats. I möjligaste mån ska överlämningsdokumentet även få en digital presentation och materialet

därmed göras sökbar via Equmeniakyrkans hemsida. Arbetet förbereds i SMK:s styrelse och den "Arkivgrupp" som är gemensam mellan Equmeniakyrkan och bildarsamfunden under ledning av Johan Adolfs-son. I den gruppen behöver övergången med personalfrågan klargöras, en fråga som också behöver definieras i budgeten för 2022 när frågorna är behandlade. Likaså fullföljs de ombyggnationer som blir aktuella för att nå en tillfredsställande lösning för entré, skyltning och tillgängligheten till arkivet.

Bildprojektet behöver fullföljas med skanning och sökbarhet digitalt. Överlämning av avtal mellan företagen som levererar dessa funktioner behöver göras klart och tidsättas. Även här spelar tidpunkten för överlämning av ansvar roll för hur budgeten ska utformas för 2022.

IME, Kimpese (Kongo Kinshasa)

Den IME-grupp som finns utvecklas och fortsätter och planeras in i Equmeniakyrkans organisation. Gruppen får i praktiken hålla i kontakter och bedöma projektplaner som ska rymmas i den budget som SMK har satt upp för IME. Det är troligt att belopp behöver avsättas även efter 2022 och att fullfölja de projekt som IME behöver hjälp med. När en fullständig bild av behoven av förändringar skett av CESC får man ta ställning till de finansiella behov som uppstår. På denna punkt har framtidsavsättning från SMK:s medel diskuterats. Det behövs en kontinuerlig kontakt med IME för att ge stöd åt den förändringsprocess som är nödvändig för att skapa en god och hållbar funktion för sjukhus och utbildningsenheter.

Huvudmannaskap

I praktiken återstår tre huvudmannaskap att hantera och överföra till Equmeniakyrkan Processer kring formalia är i mycket beroende av förändringar i stiftelsernas (studenthemmens) stadgar där Kammarkollegiet behöver fatta beslut.

- Waldenströmska studenthemmet i Uppsala
- Frikyrkliga Studenthemmet i Lund
- Svenska Missionsförbundet

Ekonomi

Ekonomi hanteras av Equmeniakyrkan. Värdepapper har omvandlats till en tillgång för SMK, som ligger i Equmeniakyrkans balansräkning, och som kan avropas vid behov.

Budget 2022-01-01 - 2022-12-31

Intäkter	Belopp
<u>Intäkter</u>	0
Totala intäkter	0
Kostnader	
Administration och sekretariat	150
Arkiv	1 400
Ekonomi	200
Styrelsen	50
Avvecklingskostnader	100
<u>Stöd till IME</u>	<u>600</u>
Totala kostnader	2 500
Resultat	2 500
<u>Ur avvecklingskostnader SMK</u>	<u>- 2 500</u>
Kvarstående belopp	0

Bertil Svensson och Ulf Hållmarker kommenterade verksamhetsplanen och budgeten.

Årsmötet beslutade

att fastställa verksamhetsplanen och budgeten för 2022,

att eventuella revideringar kan komma att göras inför årsmötet 2022.

§ 14. Val av revisor och revisorssuppleant

Årsmötet beslutade på valberedningens förslag att till revisor för ett år utse Lennart Schönning, att till revisorssuppleant för ett år utse Matts Samuelsson.

§ 15. Val av ordförande för styrelsen

Claes Jonsson förslag på styrelsens uppdrag att Ulf Hållmarker väljs till ordförande för Missionskyrkans styrelse 2021.

Årsmötet beslutade i enlighet med förslaget.

§ 16. Information till församlingarna om årsmötet

Bertil Svensson meddelade att handlingarna inför årsmötet och protokollet kommer att läggas ut på Equmeniakyrkans hemsida som information till församlingarna.

§ 17. Avslutning

Ordförande Kerstin Torkelsson Enlund avslutade årsmötet med att berätta om sin granne som var med vid det oförglömliga och högtidliga överlämnandet av Missionskyrkans arkivmaterial till Riksarkivet!

Bön.

Vid protokollet:

Ingrid Eek
Sekreterare

Justerare:

Kerstin Torkelsson Enlund
Ordförande

Johan Adolfsson
Justerare

Anneli Liljemark
Justerare

Gösta Stenström, 1930-2020

Läkaren, missionären och tidigare yttre missionens sekreterare inom Svenska Missionsförbundet, Gösta Stenström, avled den 12 juni 2020 i sitt 90:e levnadsår.

Gösta blev internationell missionssekreterare 1985. Under en sommarvistelse i Spanien året därpå började han planera för det förändringsarbete han tyckte behövdes. Han såg behov av att öka kontakterna mellan församlingar i Sverige och Kongo. Han ville minska det svenska inflytandet och ge Kongokyrkorna större möjlighet att påverka sin framtid. Han ville avsluta den koloniala missionsperioden. Han gjorde upp med det förflutna också genom att anordna träffar med missionärsbarn som kommit i kläm i föräldrarnas arbetsperioder utomlands.

Han avvecklade Svenska skolan i Pointe Noire. Han rekryterade Kongo-missionären Krister Andersson för att bistå i det som fick namnet Kongoutredningen. Oroligheter i Kongo 1991-92 gjorde det svårt att arbeta med Kongokyrkorna. Fyra svenska församlingar blev dock djupt indragna med studier, resor och utveckling av samarbeten; Malmö, Umeå, Flatåskyrkan (Göteborg) och Orsa. Gösta hade en närmast vetenskapligt bakgrundsarbete som bas för förändringar. En annan Kongomissionär, Walter Persson var missionsföreståndare under Göstas tid. I kyrkans ledning fanns då två med missionserfarenhet.

Samma år som Gösta började tillskrev jag honom om möjlighet att besöka de två Kongostaterna under sex veckor, vilket jag gjorde året därpå tillsammans med min pastor i Orsa. Kanhända blev mina erfarenheter av Kongo en orsak till att jag 1989 invaldes i missionsstyrelsen.

Göstas positiva inställning till mitt besök i Afrika fick följder. Det var i ett skeende där en förnyad syn på missionsarbetet startades. Gösta arbetade med stort intresse för kulturen och språken i Kongo och såg även uppgifter för oss i Sverige att engagera oss i de frågorna. Hans

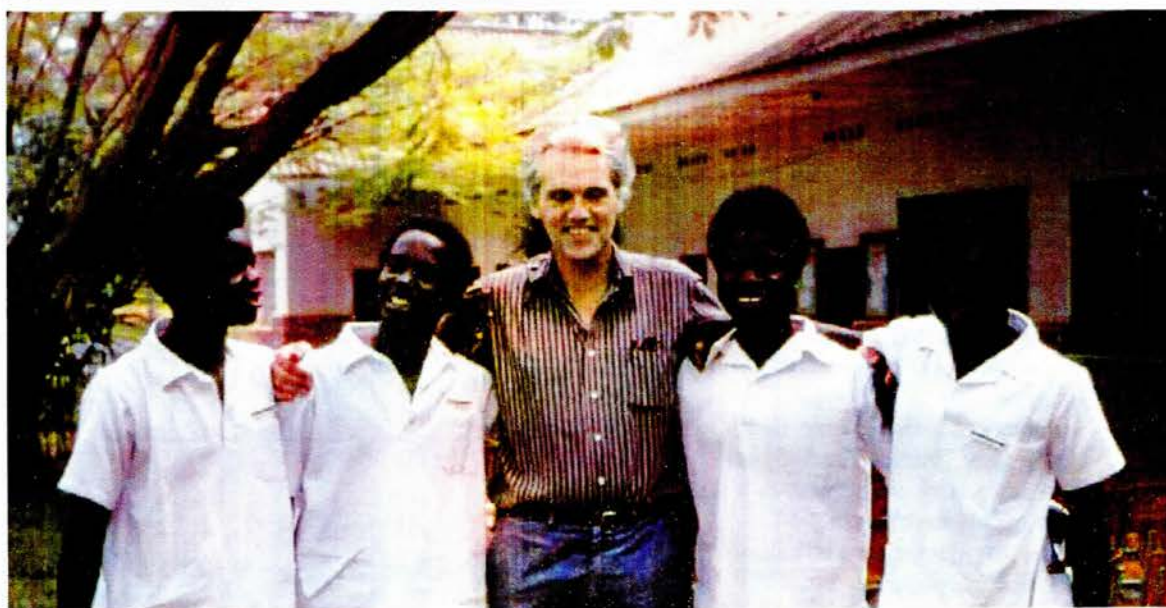
medicinska bakgrund och intresse blev mindre uttalat dessa år, men han bidrog även på det området med utvecklingstankar, inte minst i Kongo Kinshasa och då särskilt Kimpese, men också i Indien.

Det är intressant för årsmötet nämna att det under Göstas tid, exemplet 1989, fanns 144 missionsarbetare varav 49 i pastoralt eller evangelisationsuppdrag, 29 sjukvårdspersonal, 50 i administrativa och tekniska tjänster. Årliga gåvomedel till missionen var 38 miljoner kronor. Sida-bidrag för projekt i andra länder uppgick till 16 miljoner kronor. Antal medlemmar i kyrkan var då 79 300. När kyrkokonferensen antog budget var det fördelat på de olika missionsländer, vilket gav konferensen bättre insyn och beredningsutskottet hade påverkansmöjligheter på arbetet.

I det fortsatta arbetet att vidareutveckla missionsarbetet blev Bertil Svensson ny internationell missionssekreterare 1994. Krister Andersson blev

Gösta Stenström.

Vid allianssjukhuset IME i Kimpese, Kongo-Kinshasa.

missionsföreståndare året innan. Alltså fortsatt två i ledande ställning med missionärsbakgrund. Själv blev jag ordförande i styrelsen 1997.

Gösta gav ut "Vi möts vid Mukimbungu" 2002, berättelsen om Anna, Wilhelmina och Elisabeth, Svenska missionsförbundets tre första kvinnliga missionärer i Kongo 1886-1890. Boken visar vilka källor det finns i arkivet i dagböcker och brev. Gösta har lyckats med stor inlevelse följa de tre kvinnorna i deras förberedelse, spänning och för de som var missionsbrudar med en man som också skulle gå ut som missionär. Eller som ensamstående missionskvinna. Deras kamp mot sjukdomar och längtan att återförenas i Mukimbungu, som skildras i boken på 180 sidor.

Inför resan, som tog 51 dagar, sker möten med avsked i Betlehems kyrkan i Göteborg där predikan och sånger speglar den stora längtan att få tjäna

Gud i främmande land och vinna människor för Gud. Och inte minst de stora samlingar som visade på församlingarnas engagemang för missionen. En träff beskrivs med missionsföreståndare Ekman, några missionärer och blivande missionärer och Kongoyngringen Mavusi. De satt i salongen på Gustafsson hotell, lyssnade och pratade om arbete i Alaska, Ryssland och Kongo. Det fanns personer med olika begåvningar – någon med språkkintresse, en annan organisatör. Ekman hade besökt London på grund av samarbete med Livingstone missionen. Den stora frågan var hur missionsstationer skulle byggas upp. Det går nästan att se framför sig, han beskriver händelsen med en känsla som upplever att han är med och beslutar.

Ulf Hällmarker

Ordförande, Svenska Missionskyrkan

Missionären som talade "himlens språk"

Gösta Stenström föddes i Madzia i Kongo Brazzaville den 5 november 1930 av de svenska missionärerna Rut och Oscar Stenström. Uppväxten var främst i Kimpese i Kongo Kinshasa, men Gösta tillbringade också en tid på missionärsbarnens hem, Drott, på Lidingö. Gösta bodde och studerade även i Dundee i Sydafrika under ett par år på 1940-talet.

Gösta studerade sedan filosofi och medicin i Lund. Under studietiden träffade Gösta sin Ulla-Gretha eller "Gretchen" som han kallade henne, som blev Göstas stora kärlek i livet. Tillsammans fick de fem barn, som var deras stora glädje och stolthet.

Familjen flyttade till Falköping i mitten av 1960-talet, där Gösta först arbetade som läkare på Falköpings lasarett och sedermera som överläkare och klinikchef på Kärnjukhuset i Skövde. Han var även under ett antal år brunsläkare vid Lundsbrunns kurort.

Från barndomen talade Gösta kikongo, som han ansåg vara "himlens språk", och genom uppväxten fick han kärlek till språket och kulturen, en kärlek som varade livet ut.

Det var därför en särskilt stor glädje när familjen fick möjligheten att 1979 åka till Kimpese, Kongo Kinshasa, där Gösta arbetade som läkare vid alliansjukhuset IME. Att återse Kongo i vuxen

Paret Stenström i Kongo-Kinshasa, troligen 90-tal.

Gösta och hans syster Ingrid, 1930-tal.

ålder, tillsammans med Ulla-Gretha och barnen, och själv få arbeta som missionär kom att betyda mycket för Göstas fortsatta missionsgärning.

1985 avskildes Gösta till Yttre Missionens sekreterare inom Svenska Missionsförbundet, en uppgift han innehade till 1994. Under den tiden initierade han den så kallade "Kongoutredningen", som syftade till att finna nya vägar till ömsesidigt samarbete mellan de kongolesiska och skandinaviska kyrkorna. Bland annat initierades vänförsamlingskontakter mellan svenska och kongolesiska församlingar.

Ett "Rådslag om mission" initierades också under Göstas tid som missionssekreterare, där missionsarbetet i världen genomlystes och där samarbetet mellan församlingarna i Sverige och andra länder lyftes fram i en ny tid, utan den koloniala barlasten. Som en del i detta rådslag planterades "missionsträd" vid många kyrkor i Sverige, som en viktig påminnelse om församlingarnas fortsatta missionsuppdrag i världen.

Efter pensioneringen arbetade Gösta med egen forskning och publicering av ett tiotal böcker, via sitt eget Kimpese bokförlag, främst relaterat till mission och då särskilt Kongomissionen. Den mest kända boken är "Vi möts vid Mukimbungu", som handlar om Missionsförbundets tre första kvinnliga missionärer i Kongo. Under lång tid bearbetade Gösta även det stora historiska materialet gällande Brysselarkivet om de protestantiska missionernas arbete i Kongo Kinshasa 1878-1968, med nästan 1000 sidor i boken på franska och engelska med titeln "Les Archives de Bruxelles".

Gösta var även ledamot av Västra Götalands Missions- och Stipendiefond, som bildades 1995 med syfte att lyfta fram kikongokulturen och stödja utgivningen av relevant litteratur om kyrka och mission i de båda Kongorepublikerna. Fonden har under

På besök i huset där Gösta föddes, i Madzia, Kongo-Brazzaville.

åren även inbjudit forskare och missionsvänner till temadagar med inriktning mot att "hålla berättelserna vid liv" om Kongomissionen och den långa kyrkogemenskapen mellan systerkyrkorna i Sverige och de båda Kongorepublikerna.

Göstas stora kärlek i livet var livskamraten Ulla-Gretha – "Gretchen" – som hastigt och oväntat dog julnatten 2014.

Gösta Stenström var en god läkare, missionsman och ideolog som fick betyda mycket för missionsengagemanget både i Sverige och i andra länder. Vi som fick förmånen att arbeta vidare i Göstas anda tackar Gud för den grund som han lagt för vårt fortsatta arbete i mission.

Equmeniakyrkan och de kyrkor som är ett resultat av Missionsförbundets mission, särskilt de båda Kongokyrkorna, tackar Gud för en varm och trogen medarbetare och omsluter barnen Anders, Nils, Björn, Kristina och Klas med familjer i våra förböner.

Bertil Svensson

tidigare missionssekreterare i Svenska Missionskyrkan och internationell samordnare i Equmeniakyrkan

Minnesrunan är tidigare införd i tidningen Sändaren

Från vänster: Gösta Stenström som klinikchef vid Kärnjukhuset i Skövde i slutet av 1970-talet. Gösta och livskamraten Ulla-Gretha. På sjukhuset IME i Kimpese omkring 1982, med en patient och Peter Joxelius.

Ecuador

50 år av nyskapande missionsarbete

För 50 år sedan avskildes de första svenska missionärerna för arbete i Evangeliska Förbundskyrkan i Ecuador.

– Arbetet var nyskapande och har betytt väldigt mycket för missionsengagemanget säger Bertil Svensson, tidigare missionär och ansvarig för Equmeniakyrkans internationella arbete.

I de första missionärernas spår har ett hundratal missionärer och volontärer följt. Men det land, och den kyrka, som mötte de första svenska missionärerna, har genomgått stora förändringar.

– Man måste förstå bakgrunden, tidsandan, förklarar Gert Lindh som, tillsammans med hustru Helena och nio månader gamle sonen Ola, utgjorde en av de två först utsända familjerna.

Han berättar om den engagerade diskussion som fördes inom kyrkorna på 60-talet kring bistånd och mission.

Viljan att hjälpa mot fattigdom och förtryck i det stökiga Latinamerika var stark.

– Hela Latinamerika red på en vänstervåg, som ju också fanns i Sverige, säger Bertil Svensson.

Det fanns de, också inom kyrkorna, som romantiserade den kubanske ledaren Fidel Castro och förordade en väpnad revolution. En annan inspiratör var den katolske prästen och befrielsesteologen Camilo Torres i Colombia, som gick över till gerillan och så småningom dog i strid mot regeringstrupperna.

Dessutom ifrågasattes det riktiga i att skicka missionärer till ett katolskt land.

– Men att det finns protestantiska kyrkor i ett katolskt land som Ecuador är inte konstigare än att det finns mer än Svenska kyrkan i Sverige, säger Gert Lindh, som under årens lopp både fått uppleva fina samarbeten, och avståndstaganden från katolskt håll.

– Tiden var förbi för det katolska enväldet, konstaterar Bertil Widén, som tillsammans med hustru Iréne och paret Lindh sändes för tjänst i Ecuador den 16 augusti 1970, via spanskstudier i Costa Rica.

– De evangeliska kyrkorna svarade bättre på människors andliga längtan och blev mer av en folkreligiosa med Bibeln i centrum.

Och för Missionsförbundets missionärer blev uppdraget så småningom tydligt: de utsända familjerna skulle arbeta med både socialt arbete och evangelisation genom församlingarna i Ecuador.

Fyra Ecuadormissionärer

Sommaren 1970 sändes de fyra missionärerna ut i pionjärbetet i Ecuador.

– Vi skulle bli medarbetare i kyrkan, inte Missionsförbundets missionärer, säger Gert Lindh.

– Ett komplicerat uppdrag och svårt att förbereda. Missionärsåret på Teologiska Seminariet bidrog till förberedelserna, som sedan fortsatte i Costa Rica, ett av få länder som styrdes demokratiskt i Latinamerika. Där gnuggades svenskarna i spanska under ett helt år.

Väl framme i Ecuador placerades Bertil och Iréne Widén i landets största stad, Guayaquil, som redan då hade en miljon invånare.

– Vi fanns i utkanten av Förbundskyrkans verksamhetsområde, där teologistudenter startat ett arbete. Pactokyrkan hade tidigare bara haft arbete i bergen berättar Iréne Widén.

– De hyrde en liten villa där vardagsrummet fungerade som kyrkolokal, där man också hade alfabetisering. Det blev så småningom Vänskapens kyrka, med en ung pastorsfamilj som fick bo på övervåningen.

Det hela utvecklades så småningom till ett slags kvällsgymnasium. Och till slut, med hjälp av svenska

pengar, hade man en skola som gick från första förberedande till gymnasium.

– Och kyrkan, som började i ett vardagsrum är nu jättelik. Det är svårslaget, säger Bertil Widén.

Han understryker att det var så arbetet startades, inom ramen för det lokala.

– Sedan utvidgades det mer och mer. Under våra tio år i staden, som vi lärde oss älska, arbetade jag och Iréne, som är barnmorska, med socialt arbete, med sjukvård och mödravård både i och utanför slummen runt Guayaquil.

Familjen Lindh hamnade i staden Ambato, uppe i Anderna, 15 mil söder om Ecuadors huvudstad Quito. Då en stad på 80000 invånare med mestadels blandad befolkning och en omkringliggande landsbygd med jordbrukande ursprungsbefolkning. I början av 1970-talet innehade familjen Lindh församlingens enda telefon.

– Ja, den fanns installerad i huset när vi flyttade in. Några mobiltelefoner fanns ju inte, så kommunikationerna var inte alltid så enkla. När jag senare arbetade utefter Oljevägen öster om Quito, i El Rentador var det två timmars bilresa i varje riktning till närmaste telefon, berättar Gert Lindh.

I början av sin vistelse arbetade Gert Lindh mycket med uppsökande verksamhet för Ebenezerförsamlingen med erbjudande om bibelstudier och alfabetisering. Men han hade också en del uppdrag på nationell nivå. Under två år fungerade han även som församlingens ordinarie pastor.

Helena, som är sjuksköterska, arbetade främst med uppsökande hälsovårdsarbete och med kvinno- och barnarbete i kyrkan.

– Jag drev bland annat en förskola för fattiga barn 2-3 dagar i veckan i en hyrd lokal, där vi även startade ett enkelt scoutarbete. Några församlingsmedlemmar hjälpte till.

Men också vardagsarbete tog tid.

– Ja det var annorlunda. Det mesta kunde inhandlas på marknaden, men ost och bröd i vår smak var det svårt att få tag på.

– Större saker som garderober, eller köksinredning, fick man beställa. Och tjata innan det blev gjort, det ingick i kulturen.

De nya missionärerna var, efter en månads introduktion i kultur och tänkesätt på plats i Ecuador, väl förberedda. Och ändå inte.

Söndagsskola i Ecuador.

– Ebenezerkyrkan var vår samarbetsförsamling och andliga hem, men i början upplevde vi att man funderade över oss utländska medarbetare, kanske för att den nya kyrkan så länge varit en utländsk mission.

De nya svenska missionärerna upplevde också en enorm distans mellan Förbunds kyrkans situation och debatten i Sverige. Ett exempel på detta var SMU:s småindustriprojekt i Manta/Montecristi, som planerats helt utan medverkan från Förbunds kyrkan.

Att enas kring detta tog tid. Eftersom Pactorkyrkan var nybildad och inga svenska missionärer samarbetat med IPEE tidigare, fanns inga avtal och inga principer att falla tillbaka på. Men med stöd

Då och nu. Bertil och Iréne Widén på 1970-talet och idag.

av missionsveteranen Arvid Stenström gick allt i lås, och när projektet 1974 kom igång blev det mycket bra.

Sedan dess har samarbetet mognat och fördjupats, och Förbundskyrkans församlingar har fortsatt att växa, liksom kyrkans sociala stiftelse FACE.

Men sammantaget blev utvecklingen, politiken och därmed missionsarbetet, inte riktigt som man tänkt sig. Arbetet för en samhällsförändring inte så enkelt.

– Det har varit så många politiska turer och vårt arbete kan ju bara vara en begränsad del av samhällsutvecklingen, säger Bertil Svensson.

– Men vi har fått vara med och bidra, och påverka och fått uppleva hur den ecuadorianska kyrkan blivit mer öppen gentemot samhället.

– Man har varit ett föredöme för många människor, med trohet till arbetet, man har satsat och kämpat. Både skola och hälsovård har utvecklats tack vare ett starkt lokalt engagemang.

– Och samarbetet behövs fortsatt på plats. Det blir inget bra samarbete utan personkännedom.

Den svåraste biten nu – där man inte kommit så långt – är våld i hemmen, som är utbrett i Ecuador.

– Där finns mycket att göra. Där är kyrkan inte alltid med, men, understryker Bertil Svensson, de här 50 årens missionsarbete har varit viktiga också för Sverige.

– När missionssamarbetet i Ecuador började, då var det en ny slags mission. En nytändning. Och utbytet har varit ömsesidigt.

– Det har varit studieresor, kurser och församlingsutbyten som betytt mycket. Och många svenska ungdomar har fått åka till Ecuador, på

scoututbyten, musikläger, idrott och lärjungaskolan Apg29. Det har nog varit ett sätt för kyrkan att betala tillbaka.

Men framtiden för Ecuador är fortfarande osäker. Utlandsskulden är fortsatt stor och landet är bundet till händer och fötter av kineserna, som i utbyte mot vägar och logistik lagt beslag på inkomster av olja och mineraler, berättar Bertil Svensson.

Nu under coronapandemin är situationen extra svår. Bertil Svensson berättar om ett land som drabbats hårt, först i söder runt staden Guayaquil.

– Myndigheterna hann inte med. Folk dog på gatorna, men nu har det spritt sig upp till bergen och i Quito tros situationen nu vara värre än den någonsin var i Guayaquil, men nu stängs ingenting längre ner.

– Ecuador har heller inga resurser att bekämpa detta, och inte kyrkan heller. Det är en mycket besvärlig situation, där många pastorer inte har någon inkomst alls just nu.

Bertil Svensson själv har hållit flera digitala nattvardsgudstjänster. Ecuadorianska församlingar har varit duktiga på att ställa om, berättar han.

De svenska, nu verksamma, missionärerna har däremot inte kunnat åka tillbaka, utan befinner sig på stand-by här i Sverige.

– Vi hoppas förstås att de ska kunna komma tillbaka, och att det planerade framtidsarbetet med församlingsutveckling och plantering kan komma igång snart, säger Ulrika Morazan, Latinamerikaansvarig i Equmeniakyrkan.

– Det är samma planer för församlingsplantering som vi har i Sverige, för våra två kyrkor är så lika och står i grunden inför samma utmaningar.

Annika Ahlefeldt

Från tidningen Sändaren nr 36/2020

Då och nu. Gert och Helena Lindh i Costa Rica 1970 och idag.

Fakta: Samarbetet i Ecuador

Samarbetet mellan Sverige och Ecuador inleddes via kontakter mellan Evangelical Covenant Church (ECC) i USA och Svenska Missionsförbundet i slutet av 1960-talet. ECC påbörjade mission i Ecuador 1947 och 1967 bildades den ecuadorianska Förbundskyrkan (La Iglesia del Pacto Evangélico del Ecuador – IPEE).

Ett samarbetsavtal upprättades mellan kyrkorna i Sverige och Ecuador och längre fram blev det ett trepartsavtal även med USA. Även SVK, Frikyrkan i Finland, är med i kyrkosamarbetet i Ecuador.

Förbundskyrkan, Iglesia del Pacto Evangelico del Ecuador, IPEE, arbetar både socialt och evangeliserande bland fattiga ursprungsbefolkningar i bergen, såväl som i utsatta områden i storstäderna.

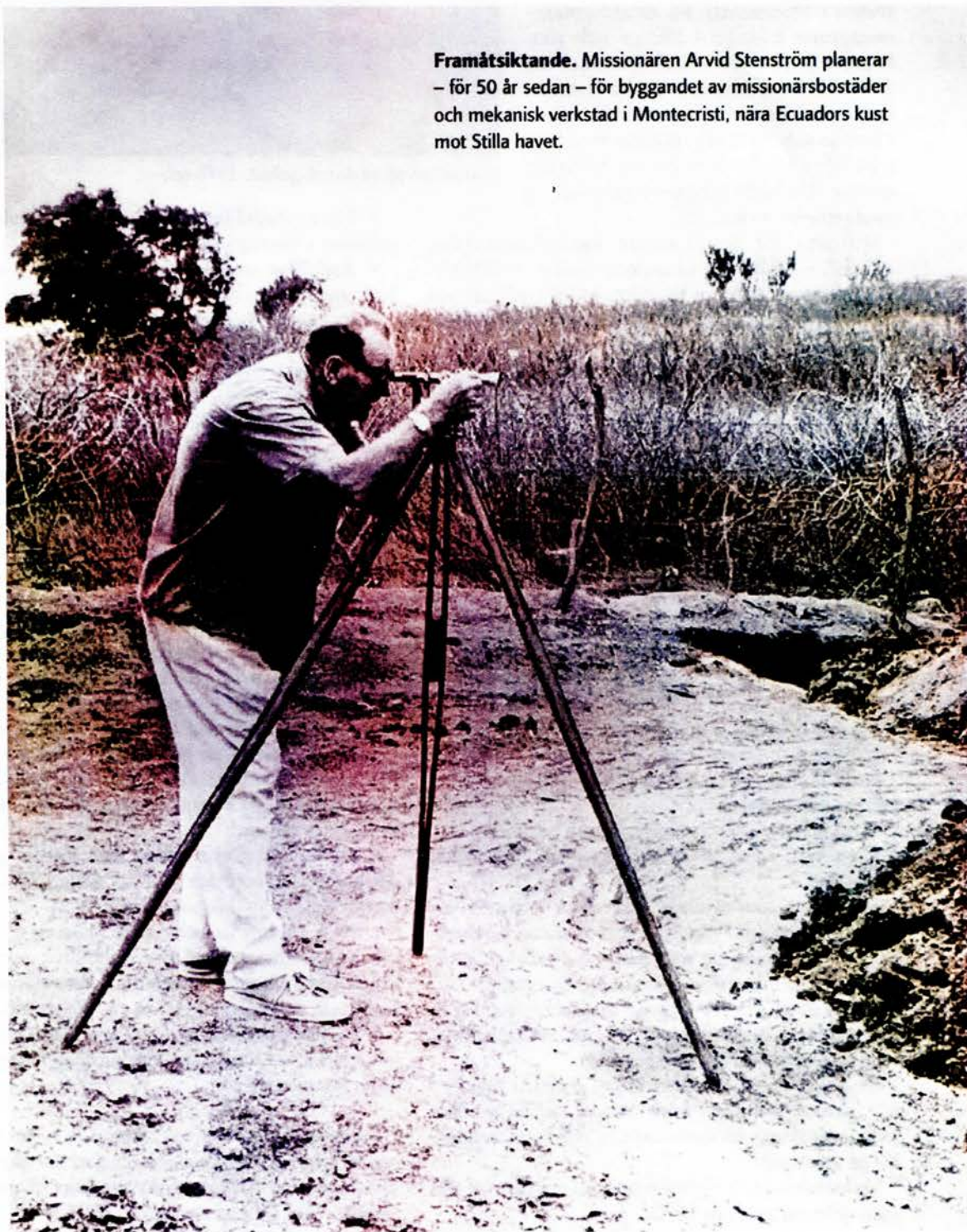
Mekanisk verkstad och församling i Montecristi

Redan i samband med att de första direkta kontakterna togs mellan Missionsförbundet/SMU och Förbundskyrkan i Ecuador i slutet av 1960-talet och i början av 1970-talet, fanns på dagordningen frågan om att samarbeta kring något lämpligt utvecklingsprojekt.

Både missionssekreterare Arvid Stenström och

ledare inom SMU hade inspirerats av det goda gensvaret på projektet "Tusen brunnar till Indien" som SMU arbetat med under några år. I planeringen av den frågan fick man också kontakt med Jan Smedmyr, som var uppväxt inom SMU, och som nu arbetade åt UNDP i Quito. Man fick också kontakt med en amerikansk missionär Boyes, som ville skapa

Framåtsiktande. Missionären Arvid Stenström planerar – för 50 år sedan – för byggandet av missionärsbostäder och mekanisk verkstad i Montecristi, nära Ecuadors kust mot Stilla havet.

arbetstillfällena och hade en önskan att föra evangelium till människor via sociala insatser. En stor brist i Manabi-provinsen var bristen på mekaniker och verkstäder för tillverkning av reservdelar och utrustning för småindustri, hantverk och jordbruk.

Efter överläggningar med Förbundskyrkan om en inriktning på en teknisk insats, påbörjades i Sverige en ingående planering av det som blev verkstaden i Montecristi. En Ecuadorplaneringsgrupp bildades i Sverige och riktlinjerna fastställdes vid SMU:s riksmöte 1971. SMF:s dåvarande missionssekreterare Arvid Stenström lämnade sin tjänst i Sverige och reste tillsammans med hustrun Alice till Ecuador för att dra igång arbetet. De hade tidigare erfarenhet av missionsarbete i Kongo.

Stiftelsen för Ecuadoriansk Samhällsutveckling – FACE – bildades i samarbete mellan SMF/SMU och Förbundskyrkan i Ecuador. Mark inköptes och en verkstadsbyggnad och två bostadshus uppfördes. I början av 1972 annonserade SMU efter volontärer till arbetet i Montecristi. Familjerna Lindberg och Brugård engagerades för insatsen och efter förbön vid SMU:s riksmöte 1972 sändes de till Ecuador via språkstudier i Costa Rica. Efter dem arbetade flera familjer i Montecristi, främst på grund av verkstaden, utsända som SMU-volontärer; familjerna Asker, Martinsson, Lindvall, Larsson, Rydström med flera, och även pastorsfamiljen Norman.

Det var inte bara verkstaden som var viktig, utan runt verkstaden växte även fram annan social och evangelisk verksamhet, vilket så småningom ledde till att församlingar bildades på flera platser och idag är Manabi-provinsen ett eget distrikt inom Förbundskyrkan.

Den målsättning som i stort sett gällt oförändrad för verkstaden under dess 25-åriga historia var:

- att utbilda verkstadsmechaniker med inriktning på underhållsteknik
- att ge service åt småindustri och hantverk
- att vara en utvecklande faktor för omgivande landsbygd

Dessutom – som en viktig ”biprodukt” – växte alltså församlingar fram i Montecristi med omnejd. Svenska livsbar frukt när människorna efterfrågade vilken drivkraft dessa ingenjörer hade i sitt arbete.

I april 2021 skriver Ragnar Brugård, efter att på nytt ha läst igenom texten i boken, att den håller med ytterligare 20 års perspektiv.

”Att verkstaden lades ner efter 25 år var nog inte fel”, skriver Ragnar, ”även om det var en av våra jobbigaste dagar att vara med om, när hänsläset sattes på grinden”.

Verkstaden hade uppnått oväntat mycket av det man drömde om runt 1970:

Instruktion på verkstadsgolvet, 1970-tal.

- Flera välutbildade mekaniker som blivit nyckelpersoner i företag i området.

- Åtskilliga småföretag och industrier som fått hjälp med konstruktioner och reparationer.

”Att vi inte lyckades genomföra den digitaliserade vidareutbildning, som undersöktes med bland annat besök i Sverige omkring år 2000 är beklagligt”, skriver Ragnar vidare. Grundutbildningen hade ju övertagits av SECAP och andra statliga institutioner. Tanken var att knyta ihop utbildningen i Montecristi med högskolan i Jönköping, som redan arbetade digitalt med företag främst i Småland, och någon lämplig institution i Spanien. Allt med bidrag från EU. En baktanke fanns också att använda de digitala undervisningssalarna för pastors- och ledarutbildning.

Bestående värden av verkstaden och alla kurser och annan utbildning omkring är i förlängningen:

- Framväxten av FACE och verkstaden kom att ha stor teologisk påverkan på Evangeliska Förbundskyrkan i Ecuador (IPEE). Framväxten av ”La Misión Integral” – en helhetssyn på mission – som Förbundskyrkans målsättning redan på 1970-talet, byggde mycket på samtal och frågor som växte fram ur FACE:s arbete.

- Förbundskyrkans arbete har stärkts gällande det sociala arbetet och när det gäller församlingsplanering i Manabi-provinsen.

- Stora företag har växt med hjälp av verkstaden och verkstadens utbildade mekaniker, exempelvis Lubar, som är mycket stora inom fiskeindustrin och La Fabril, en av landets största livsmedelsföretag.

- Många små företag har växt fram, som dock inte märks lika tydligt, men som troligen sysselsätter ännu fler personer.

Sammanställt av Bertil Svensson efter kontakt med Ragnar Brugård samt utdrag ur det kapitel han skrivit om ”Verkstad och församling i Montecristi” i boken ”Mission på nytt sätt” 2001.